

บทที่ ๔

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริโภค

ในบทนี้จะกล่าวถึงการดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย และผู้บริโภค การสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มโรงงานผู้ผลิตสินค้า และกลุ่มผู้บริหารกระทรวงพลังงาน โดยศึกษาในประเด็นความตระหนักและการรับรู้ แนวโน้มความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิต และใช้งานสินค้าประสิทธิภาพสูง ปัจจัยในการส่งเสริมการขายของผู้จำหน่าย และข้อมูลที่เป็นอื่นๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของมาตรการส่งเสริมเครื่องจักรวัสดุอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสำรวจข้อมูล และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ผลิต

๑. รูปแบบการตลาด และการจำหน่ายของโรงงานผู้ผลิตที่ดำเนินการขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงในภาพรวม

ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ มีฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงสำหรับ ๘ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ กระจก เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ เครื่องยนต์เบนซินขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยอากาศ ฉนวนใยแก้วแผ่นเรียบ มอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟส เตาทรงต้มในครัวเรือนใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว อุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์ และเตาแก๊สความดันสูง จากการศึกษาพบว่า รูปแบบการตลาด และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงทั้ง ๘ ชนิด สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ภาคกิจกรรมหลัก ได้แก่ ภาคที่อยู่อาศัย ภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม ในการสำรวจข้อมูลของผู้วิจัยสามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

๑) ภาคที่อยู่อาศัย

การตลาด และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประเภทเตาทรงต้มในครัวเรือนใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว (เตาความดันต่ำ) เตาก๊าซแรงดันสูง ฉนวนใยแก้วแผ่นเรียบ และกระจก มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการซื้อ การใช้งานของผู้บริโภคในกลุ่มภาคที่อยู่อาศัย กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์เตาทรงต้มในครัวเรือน

ใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว (เตาความดันต่ำ) จะมีการจำหน่ายไปยังลูกค้าโดยตรงผ่านการซื้อใช้เองของผู้บริโภคทั่วไป ในขณะที่ฉนวนใยแก้วแผ่นเรียบ และกระจก จะมีการจำหน่ายไปยังลูกค้าโดยผ่านการซื้อใช้เองของผู้บริโภค หรือผ่านผู้รับเหมา/โครงการบ้านจัดสรร สำหรับการจำหน่ายเตาก๊าซแรงดันสูง จะพบว่าลูกค้าหลักจะเป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการด้านร้านอาหาร โรงแรม ธุรกิจบริการอื่นๆ ทั้งนี้ สถานที่หลักในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เตาหุงต้มในครัวเรือนใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว (เตาความดันต่ำ) เตาก๊าซแรงดันสูง ฉนวนใยแก้วแผ่นเรียบ และกระจก ได้แก่ ห้างค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) และร้านค้าตัวแทนจำหน่ายในพื้นที่ (Local business)

๒) ภาคการเกษตร

สำหรับกลุ่มเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ และเครื่องยนต์เบนซินขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยอากาศ การตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการซื้อ การใช้งานของผู้บริโภคในกลุ่มภาคเกษตรกรรม โดยเกษตรกรจะซื้อผลิตภัณฑ์จากร้านค้าตัวแทนจำหน่ายในพื้นที่เป็นหลัก

๓) ภาคอุตสาหกรรม

การตลาด และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ประเภทมอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟส และอุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการใช้งานของลูกค้าในกลุ่มภาคอุตสาหกรรม ที่จะซื้อสินค้าจากบริษัทผู้ผลิต หรือผู้แทนจำหน่าย

รูปที่ ๔.๑ รูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงทั้ง ๘ ผลิตภัณฑ์
แยกตามกลุ่มภาคกิจกรรม

๒. การสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกโรงงานผู้ผลิตสินค้า

ในการเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลจากโรงงานผู้ผลิตสินค้า นั้น ผู้วิจัยได้อาศัยหลักในการคัดเลือกบริษัทที่มีจำนวนการได้รับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงในปี พ.ศ.๒๕๕๙ มากเป็นลำดับแรก และพิจารณาถึงความพร้อมในการตอบรับให้เข้าสัมภาษณ์จากทางบริษัทเป็นลำดับรองลงมา โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีโรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ทั้ง ๘ ผลิตภัณฑ์ จำนวนสิ้น ๕๙ บริษัท รวมจำนวนฉลากที่ขอทั้งสิ้น ๔,๐๗๓,๐๑๘ ใบ ผู้วิจัยได้คัดเลือกโรงงานผู้ผลิตสินค้าครอบคลุมสินค้า ทั้ง ๘ ผลิตภัณฑ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๙ บริษัท ซึ่งมีจำนวนฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงที่ได้รับรวมทั้งสิ้น ๒,๐๖๒,๓๑๒ ใบ (คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๖๓) มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ลำดับ	บริษัท	ผลิตภัณฑ์	จำนวนฉลากที่ได้รับ (ใบ)	จังหวัด
๑	บริษัท ไดนาแมค เอ็นจิเนียริง จำกัด	มอเตอร์เหนียวนำสามเฟส	๑๒๐,๐๐๐	ปทุมธานี
๒	บริษัท ลัคกี้เฟลม จำกัด	เตาแก๊สครัวเรือน	๒๒๗,๘๕๐	สมุทรปราการ
๓	บริษัท รินโน (ประเทศไทย) จำกัด	ใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว	๑๕๐,๐๐๐	สมุทรปราการ
๔	บริษัท ฮิตาชิ เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	อุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์	๒๙,๖๐๐	กรุงเทพมหานคร
๕	บริษัท สยามไฟเบอร์กลาส จำกัด	ฉนวนใยแก้วแผ่นเรียบ	๑,๑๐๘,๖๖๒	กรุงเทพมหานคร
๖	บริษัท เกรียงกมล ๒๐๐๙ จำกัด	เครื่องยนต์เบนซินขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยอากาศ	๑๒,๐๐๐	กรุงเทพมหานคร
๗	บริษัท ไทยเบอร์เนอร์ จำกัด	เตาแก๊สความดันสูง	๓๘๘,๐๐๐	สมุทรสาคร
๘	บริษัท สยามคูโบต้าคอร์ปอเรชั่น จำกัด	เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ	๑๕,๖๐๐	กรุงเทพมหานคร
๙	บริษัท พีเอ็มเค โดมอนด์กลาส จำกัด	กระจก	๑๐,๖๐๐	สมุทรสาคร
รวม			๒,๐๖๒,๓๑๒	

ตารางที่ ๔.๑ แสดงรายชื่อโรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ได้เข้าทำการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเข้าสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก (In-depth Interview) ใน ๒ ประเด็น ได้แก่

๑) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ได้แก่ ประเด็นคู่แข่งในตลาดสินค้า ความแตกต่างด้านราคาจำหน่ายจากสินค้าทั่วไป นโยบายการส่งเสริมการตลาด ความต้องการ/ความสนใจของลูกค้า นโยบายภาครัฐ/มาตรการสนับสนุน นโยบายของบริษัท และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) กลยุทธ์หรือการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ที่มีการติดฉลากประสิทธิภาพสูง ได้แก่ รูปแบบการส่งเสริมการขาย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงวิธีการดำเนินการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ตลอดจนการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมให้มีการซื้อการใช้อย่างแพร่หลาย

๓. ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกโรงงานผู้ผลิตสินค้า

๓.๑ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจผลิตสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพ

๓.๑.๑ การแข่งขันในตลาด

ในภาพรวมโรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการขอฉลาก เนื่องจาก ปัจจุบันกลุ่มลูกค้าต่างให้ความสนใจกับผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองด้านประสิทธิภาพ และคุณภาพของสินค้า เช่น ตรามาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และตราฉลากประหยัดไฟฟ้าเบอร์ ๕ เป็นต้น ดังนั้น การขอรับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน จึงเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งกับบริษัทผู้ผลิตเอง และกับกลุ่มลูกค้าด้วย อย่างไรก็ตาม หากจะพิจารณาในมุมมองของคู่แข่งในตลาดนั้น หากเป็นสินค้าประเภทเดียวกัน มีมาตรฐานในระดับใกล้เคียงกัน หรือเป็นที่รู้จักในท้องตลาดแล้ว การได้รับฉลากก็จะเป็นประโยชน์ในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้

๓.๑.๒ ความแตกต่างด้านราคาจำหน่ายจากสินค้าทั่วไป

การขอรับฉลากจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน ไม่มีค่าใช้จ่ายในการทดสอบค่าประสิทธิภาพพลังงานและการได้รับฉลาก จึงเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาเข้าร่วมโครงการได้ง่ายขึ้น โดยสินค้าจากโรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ขอรับฉลาก

ทั้ง ๙ แห่ง ไม่ได้กำหนดราคาที่แตกต่างกันจากสินค้าที่ไม่ได้มีการติดฉลากของบริษัท อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงต้นทุนที่ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายเพิ่มขึ้นในการขอฉลาก คือ ต้นทุนในด้านการขนส่งสินค้าไปยังห้องทดสอบค่าประสิทธิภาพพลังงานเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการยินดีเป็นผู้รับผิดชอบ และยอมรับได้

๓.๑.๓ เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการตลาด

ผู้ผลิตสินค้าให้ความเห็นว่าฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการตลาดของบริษัทได้อีกช่องทางหนึ่ง

๓.๑.๔ ความต้องการ/ความสนใจของลูกค้า

ปัจจุบันภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชนต่างให้ความสนใจและตื่นตัวในผลิตภัณฑ์ที่สามารถช่วยในเรื่องของการลดการใช้พลังงาน และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้สินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานอย่างต่อเนื่อง ผู้ผลิตสินค้าจึงเห็นว่าฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงน่าจะตอบสนองความต้องการและความสนใจของลูกค้าได้ง่ายกว่าสินค้าที่ไม่ได้มีการรับรอง หรือไม่มีฉลากประหยัดพลังงาน

๓.๑.๕ นโยบายภาครัฐ/มาตรการสนับสนุน

ผู้ผลิตสินค้าให้ความเห็นว่าภาครัฐมีมาตรการและนโยบายสนับสนุนด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานออกมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการและผู้บริโภค อีกทั้งยังช่วยในเรื่องการลดต้นทุนการนำเข้าเชื้อเพลิงฟอสซิล หรือพลังงานประเภทอื่นๆ จากต่างประเทศได้ ทั้งนี้ โรงงานผู้ผลิตสินค้าเห็นว่านโยบายและมาตรการสนับสนุนต่างๆ จะประสบผลสำเร็จได้ควรจะมีการดำเนินการทั้งแบบบังคับ สนับสนุน และความร่วมมือให้ครอบคลุมกับทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการกำหนดนโยบายควรจะต้องมีแผนงานการส่งเสริมที่ชัดเจน และเกิดประโยชน์กับทุกกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของโรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงยังมองว่าภาครัฐยังไม่สามารถดำเนินการบังคับสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานในห้องตลาดได้ทั้งหมด

๓.๑.๖ สังคมตระหนักถึงการใช้สินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

มีความเห็นว่าแม้สังคมจะตระหนักถึงการประหยัดพลังงาน แต่การสร้างการรับรู้ในฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงยังมีผลตอบรับไม่มากพอเมื่อเปรียบเทียบกับฉลากไฟฟ้าเบอร์ ๕ หรือตรามาตรฐาน มอก. โดยส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะเป็นกลุ่มสินค้าที่ไม่ได้มีการซื้อบ่อยครั้งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากมีอายุการใช้งานที่ยาวนาน มีการเปลี่ยนสินค้าไม่บ่อยครั้งหลังจากมีการซื้อใช้

๓.๑.๗ นโยบายของบริษัท

บริษัทให้ความสนใจมาตรการฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ซึ่งสามารถสร้างการรับรู้ในสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองของกระทรวงพลังงานไปยังกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้

๑.๘ ประเด็นอื่นๆ

ต้องการให้กระทรวงพลังงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกในเรื่องของขั้นตอนการขอรับฉลากให้มีความรวดเร็ว ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงเป็นที่รู้จัก และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในทุกผลิตภัณฑ์ให้มากกว่านี้ ซึ่งอาจจะมียุทธศาสตร์ส่งเสริมและสนับสนุนที่เป็นประโยชน์ทั้งในกลุ่มผู้ผลิต ผู้จำหน่าย หรือผู้บริโภค เช่น การให้เงินอุดหนุน การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี หรือการให้เปล่าในรูปแบบอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งจะสามารถช่วยผลักดัน กระตุ้นการรับรู้ เกิดการผลิตสินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง และมีการซื้อการใช้ได้มากขึ้น

๓.๒ กลยุทธ์หรือการส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ที่มีการติดฉลากประสิทธิภาพสูง

ในภาพรวมโรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงทั้ง ๙ แห่งพบว่า กลยุทธ์หรือการส่งเสริมการขายจะมีความแตกต่างกันตามประเภทของผลิตภัณฑ์ โดยเตาแก๊สครัวเรือนใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว และเตาแก๊สความดันสูงมีการส่งเสริมการขายให้กับร้านค้าส่งหรือร้านค้าปลีก เช่น การให้เครดิตในการจำหน่ายสินค้า หรือการแถมสินค้าในกรณีมีการสั่งเพื่อจำหน่ายในปริมาณมาก รวมทั้งการจัดทำเอกสาร และโบรชัวร์แนะนำสินค้า อย่างไรก็ตาม จะพบว่าในส่วนของร้านค้าส่งและร้านค้าปลีกให้ข้อมูลกับผู้ประกอบการว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังพิจารณาถึงสินค้าที่มีราคาถูกในท้องตลาด สำหรับกลุ่มเครื่องยนต์เบนซินขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยอากาศและเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ นั้น กลุ่มลูกค้าหลัก คือ เกษตรกร จึงมีการส่งเสริมการขายผ่านตัวแทนจำหน่ายในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีการจัดทำเอกสาร ใบปลิว แผ่นพับ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้ความรู้กับชุมชนร่วมกับตัวแทนจำหน่ายในพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันก็มีการจัดโปรโมชั่นเงินดาวน์สินค้าราคาถูก และผ่อนสินค้าในราคาที่ไม่สูงมากให้กับกลุ่มเกษตรกร ในขณะที่กลุ่มสินค้าที่มีการจำหน่ายหลักในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น อุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์ และมอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟส นั้น เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีราคาค่อนข้างสูงผู้ประกอบการต้องใช้เงินลงทุนในการติดตั้งหรือปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่สูงกว่าผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น โรงงานผู้ผลิตสินค้าที่ขอฉลากได้ให้ข้อมูลว่า มีการกำหนดแผนงานเข้าติดตามกลุ่มลูกค้าเป้าหมายและมีการบริการหลังการขายอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการให้ข้อมูลความรู้ในด้านวัสดุอุปกรณ์กับลูกค้า สำหรับสินค้าประเภทกระจก และฉนวนใยแก้วนั้น มีกลุ่มลูกค้าครอบคลุมในกลุ่มภาคที่อยู่อาศัย และภาคอุตสาหกรรม จึงมีการจำหน่ายทั้งแบบทางตรงในท้องตลาด หรือผ่านผู้รับเหมา เจ้าของโครงการ ซึ่งจะเน้นด้านการบริการหลังการขายและให้ข้อมูลกับกลุ่มลูกค้าโดยตรง

๓.๓ ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการสนับสนุนการผลิตสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

๑) ขั้นตอน และระยะเวลาในการได้รับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงค่อนข้างมีความล่าช้า เป็นผลให้สินค้าที่มียี่ห้อและรุ่นเดียวกันจำนวนมากไม่ได้รับการติดฉลากเมื่อถึงมือลูกค้า โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรให้ผู้ประกอบการสามารถแจ้งความประสงค์ขอทดสอบผลิตภัณฑ์ และขอรับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงได้ตลอดปี หรือหากไม่สามารถดำเนินการได้ทั้งปี ควรมีการกำหนดช่วงเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนของการขอรับฉลาก และลดขั้นตอนความล่าช้าในการจัดส่งฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงลง

๒) รูปแบบของฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงที่มีการติดปี พ.ศ. ไว้ไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่ได้รับฉลากจริง เนื่องจากมีความล่าช้าของฉลาก ทั้งนี้ ควรแก้ไขปีที่แสดงในฉลากให้มีความอัปเดต (ระบุเป็นปีที่พิมพ์ หรือออกฉลากให้ผู้ประกอบการในขณะนั้น ไม่ควรยึดตามปีบัญชีของระบบราชการ) โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรปรับปรุงแบบฉลากแสดงมาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานให้ผู้บริโภครับรู้และเข้าใจได้ง่ายขึ้น และระบุปีที่ออกฉลากอัปเดตตามวันที่พิมพ์ฉลาก

๓) หัวใจหลักของการออกฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงนั้น ไม่ใช่เพื่อเพิ่มยอดขายจำหน่ายสินค้าในท้องตลาดของผู้ประกอบการ หรือแค่สร้างการรับรู้การใช้ของผู้บริโภคเท่านั้น แต่ต้องสร้างการแข่งขันของผู้ประกอบการให้พัฒนาคุณภาพของสินค้าให้สูงขึ้น เพื่อการขอรับฉลากในปีต่อๆ ไปด้วย โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรสร้างมาตรฐานของการทดสอบให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน โดยควรกำหนดให้มีมาตรฐานที่ผ่านการทดสอบ และเป็นที่ยอมรับร่วมกันในประเทศไทย ซึ่งอาจมีการกำหนดมาตรฐานอื่นๆ ที่สามารถเทียบเคียงให้ได้รับมาตรฐานฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงได้

๔) ปัจจุบัน พบว่ามีสินค้าคุณภาพต่ำ และมีราคาถูกจากต่างประเทศยังสามารถจำหน่ายในท้องตลาดในปริมาณมาก โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ภาครัฐต้องดำเนินการมาตรการป้องกัน และกำจัดสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน พร้อมสนับสนุนสินค้าที่มีคุณภาพโดยกำหนดนโยบายให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี เป็นต้น

๕) ผู้บริโภคยังไม่ทราบ หรือไม่มีความเข้าใจในสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง เพราะยังไม่เห็นถึงความแตกต่างมากนัก ซึ่งอาจเป็นผลมาจากที่ราคาไม่ค่อยมีความแตกต่าง และผู้บริโภคจะซื้อหรือเปลี่ยนสินค้าที่มีอยู่แล้วให้เป็นสินค้าใหม่ค่อนข้างน้อย เนื่องจากอายุการใช้

งานของเตาค่อนข้างนาน โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ภาครัฐต้องสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านโฆษณา สื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ เช่น โทรทัศน์ โซเชียลมีเดีย (ไลน์ เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม วอร์ทแอป ฯลฯ) ใบปลิว แผ่นพับ ตลอดจนการจัดโปรแกรมฝึกอบรม (Training Program) เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้กับผู้ผลิต ผู้ขาย เพื่อที่จะให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับผู้บริโภคได้

๖) โรงงาน/ลูกค้า โดยเฉพาะ ฝ่ายจัดซื้อ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์ ให้กับโรงงานยังไม่มีความรู้และความเข้าใจในประเด็นของวัสดุอุปกรณ์ที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ว่ามีความแตกต่างกับกลุ่มที่ไม่มีการติดฉลากอย่างไร จึงไม่ค่อยมีผลต่อการตลาดเท่าที่ควร ซึ่งลูกค้ายังคงพิจารณาที่ยี่ห้อ และราคาเป็นหลัก โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรให้ความรู้และความเข้าใจในประเด็นผลิตภัณฑ์ที่มีการติดฉลากแสดงการประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้มากขึ้น ผ่านช่องทางที่มีความหลากหลาย เช่น โทรทัศน์ หรือสื่อสังคม (Social Media) ต่างๆ เป็นต้น และต้องสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับเจ้าของโรงงานและลูกค้า ผ่านการฝึกอบรม (Training) หรือผ่านการสัมมนาให้กับกลุ่มผู้ใช้โดยตรง โดยอาจจะทำการสัมมนาร่วมกับบริษัทเจ้าของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งมีการจัดสัมมนา ให้กับโรงงานต่างๆ อยู่แล้ว หรือดำเนินนโยบายสนับสนุนให้มากขึ้น

๗) ควรสร้างวิธีการตรวจสอบและตรวจเช็คฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ให้เกิดความมั่นใจให้กับลูกค้าว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มียี่ห้อ หรือรุ่นใดบ้างที่ได้รับฉลาก ผ่านหลากหลายช่องทางประกอบด้วย เช่น เว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันของโครงการฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง เป็นต้น

๘) เจ้าของโรงงาน/ลูกค้า ยังไม่มีความมั่นใจในมาตรการสนับสนุนให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงานที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงจากทางภาครัฐ โดยเฉพาะมาตรการลดหย่อนภาษีเมื่อมีการซื้อ/การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีฉลาก โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ภาครัฐต้องดำเนินการมาตรการสนับสนุนให้ตรงตามความต้องการของเจ้าของโรงงาน/ลูกค้า เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง เช่น มาตรการลดหย่อนภาษี การให้เงินสนับสนุนในการปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน (เช่น โครงการ ๓๐/๗๐ หรือ ๒๐/๘๐) เงินกู้จากสถาบันการเงินดอกเบี้ยต่ำ และเงินทุนหมุนเวียน เป็นต้น

๙) การขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการประเมินยอดขายของบริษัทเป็นหลัก ซึ่งมีการขอเพื่อไว้อยู่แล้ว เนื่องจากมีความกังวลในขั้นตอนของระยะเวลาในการได้รับฉลาก โดยปัจจุบัน พบว่า การขอฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงมีระยะเวลาเวลานานมาก ไม่ทันต่อการจำหน่ายให้กับลูกค้า โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรมี

ขั้นตอนในการกำหนดระยะเวลาในการขอรับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้ชัดเจนในทุกๆ ปี ตั้งแต่ระยะเวลาในการเปิดรับสมัคร ขั้นตอนการยื่นและตรวจสอบคุณสมบัติของเอกสาร ขั้นตอนการทดสอบ การแจ้งผลทดสอบ และกำหนดระยะเวลาในการได้รับฉลาก ฯลฯ เนื่องจากผู้ประกอบการจะได้ดำเนินการวางแผนการสมัครเพื่อขอรับฉลากให้ตรงตามเวลาและเพียงพอต่อความต้องการของสินค้า อย่างไรก็ตาม ในอนาคตกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพิมพ์ฉลากสามารถอนุญาตให้ผู้ประกอบการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ฉลากเอง และ/หรือให้คำแนะนำที่จะเป็นประโยชน์ต่อขั้นตอนการจัดพิมพ์ฉลากกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้

๑๐) ยอดการจำหน่ายภายหลังจากการได้รับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ยังไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากปัญหาการแทรกแซงของสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน แต่มีราคาถูก หรือความไม่เข้าใจของลูกค้าในตัวสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ทำให้มีการตัดสินใจซื้อใช้ไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้ บริษัทได้มีการดำเนินการส่งเสริมทางการตลาดร่วมด้วย (Promotion) เช่น การแจกสินค้าพรีเมียม (Premium products) ซึ่งเป็นของที่ให้คุณค่าในความรู้สึกของผู้ซื้อหรือผู้ใช้ โดยจะเป็นของแท้ คุณภาพดี ไม่ซ้ำใครและให้คุณค่าทางจิตใจ โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรมีการสนับสนุนในมาตรการทางการเงินให้กับลูกค้ากลุ่มต่างๆ เช่น การกั๊ยมดอกเบี้ยยต่ำเพื่อการซื้อสินค้าติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงผ่านสถาบันการเงิน การลดหย่อนภาษี (กลุ่มสินค้าประหยัดและอนุรักษ์พลังงาน) หรือการให้สิทธิประโยชน์ผ่านกองทุนประกันสังคม (กรณีบุคคลที่มีรายได้ต่ำ) เป็นต้น

๑๑) ฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงที่นำไปติดนั้นไม่มีความคงทน มักหลุดลอกออกได้ง่ายมากๆ ทำให้การดำเนินงานติดฉลากให้กับผู้ประกอบการต้องเพิ่มขึ้นตอนมากขึ้น โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรพัฒนาสติ๊กเกอร์ฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้มีความคงทน และสามารถติดกับพื้นผิววัสดุแต่ละประเภทได้ดี หรือควรพิจารณาจัดทำออกมาให้คงทนตามชนิดของพื้นผิวผลิตภัณฑ์ที่จะดำเนินการติดฉลาก โดยเฉพาะเตาแก๊สความดันสูงซึ่งมีลักษณะพื้นผิวที่ไม่เรียบ

๑๒) เจ้าของอาคาร/ลูกค้า ยังไม่มีความรู้และความเข้าใจในประเด็นของวัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และฉลากแสดงประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงมากพอ โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรให้ความรู้และความเข้าใจในความสำคัญของผลิตภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และฉลากแสดงประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้มากขึ้น โดยผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เช่น โทรทัศน์ หรือสื่อสังคม (Social Media) ต่างๆ เป็นต้น

๑๓) วิธีการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน นั้น ควรกำหนดให้มีการใช้แบบใดบ้างที่สามารถบอกได้ว่าเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ผ่านเงื่อนไขค่ามาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานสำหรับงานอาคาร โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า การประหยัดและอนุรักษ์พลังงานมักขึ้นอยู่กับประเภทของผลิตภัณฑ์ และรูปแบบของพฤติกรรม และการใช้งานด้วย การสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับกลุ่มผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจของเจ้าของโครงการและลูกค้าเหล่านี้ให้มากขึ้น เช่น สถาปนิก วิศวกร สมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพ (สภาวิศวกรหรือ สภาอุตสาหกรรม ฯลฯ) ตลอดจนรูปแบบและเงื่อนไขที่มีการระบุไว้ในขั้นตอนการขออนุญาตออกแบบการก่อสร้าง และการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ผ่านการฝึกอบรม (Training) หรือดำเนินนโยบายสนับสนุนผ่านเครือข่าย

๑๔) เจ้าของอาคาร/ลูกค้า ยังไม่มีความมั่นใจในมาตรการสนับสนุนให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงานที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงจากทางภาครัฐ โดยเฉพาะมาตรการลดหย่อนภาษีเมื่อมีการซื้อ/การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีฉลาก โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ภาครัฐควรมีมาตรการสนับสนุนทางการเงินให้กับผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง โดยเฉพาะมาตรการลดหย่อนภาษี รวมถึงควรดำเนินการนำร่องสนับสนุนให้มีการใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ที่มีการติดฉลากแสดงประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงกับอาคารในหน่วยงานของภาครัฐ เช่น อาคารก่อสร้างใหม่ หรืออาคารที่ต้องจะดำเนินการปรับปรุง เป็นต้น โดยควรกำหนดราคากลางของวัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน (BOQ) เพื่อให้เป็นมาตรฐานเงื่อนไขของการจัดซื้อ จัดจ้าง ในวัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน เนื่องจากเป็นสินค้าที่มีราคาสูงกว่าสินค้าปกติ ทั้งนี้ เมื่อมีการใช้งานมากขึ้นจะเป็นแนวทางให้เกิดการซื้อการใช้ของภาคเอกชนได้มากขึ้น

๑๕) ลูกค้ายังมีความสับสนระหว่างฉลากประหยัดไฟฟ้าเบอร์ 5 และฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง โดยโรงงานผู้ผลิตสินค้าได้ให้ข้อเสนอแนะกับผู้วิจัยว่า ควรมีการปรับรูปแบบฉลากแสดงมาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานให้ผู้บริโภครับรู้และเข้าใจได้ง่ายขึ้น เพื่อลดความสับสนในผลิตภัณฑ์หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ติดฉลาก

การสำรวจข้อมูลร้านค้าตัวแทนจำหน่าย

๑. ชนิดและจำนวนของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มสำรวจร้านค้า หรือตัวแทนจำหน่ายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งหมด ๑๓๘ ร้านค้า โดยลักษณะของร้านค้าที่ทำการสำรวจข้อมูลการจำหน่ายสินค้า ได้แก่ ร้านค้าปลีก ร้านค้าสมัยใหม่ (Modern trade) ร้านค้าส่ง และร้านค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น ซึ่งผลการสุ่มตัวอย่างร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย ได้แก่ ร้านค้าส่ง ๑๓ ร้านค้า (ร้านค้าในพื้นที่) ร้านค้าปลีกในพื้นที่และร้านค้าสมัยใหม่ (เช่น Home Pro, Home Hub, ไทวัสดุ, Index, Macro, Tesco Lotus, และ Big C เป็นต้น) จำนวน ๖๓ ร้านค้า และตัวแทนจำหน่ายจำนวน ๖๒ ร้านค้า รายละเอียดจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ทำการสำรวจสรุปในตารางที่ ๔.๒

ประเภทร้านค้า	สัดส่วนร้านค้าที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
ค้าส่ง	๑๓	๙.๔๒
ค้าปลีกและร้านค้าสมัยใหม่	๖๓	๔๕.๖๕
ตัวแทนจำหน่าย	๖๒	๔๔.๙๓
รวม	๑๓๘	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ทำการสำรวจในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

ชนิดสินค้า	จำนวนร้านค้า		
	ติดฉลาก ประสิทธิภาพสูง	ไม่ติดฉลาก ประสิทธิภาพสูง	รวม
๑. เต่าหุ้ด้มในคร้วเรื้อนใช้ก้ำซบปีโตรเลียมเหลว	๒๘	๓๒	๖๐
๒. เต่าก้ำซบแรงดันสูง	๑๖	๑๑	๒๗
๓. อุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์	-	๒	๒
๔. กระจก	-	๕	๕
๕. ฉนวนใยแก้ว	๔	๑	๕
๖. มอเตอร์เหนียวนำสามเฟส	๑	๘	๙
๗. เครื่องดีเซลขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยน้ำ	๔	๗	๑๑
๘. เครื่องแก๊สโซลีนขนาดเล็กระบายความร้อนด้วยอากาศ	๓	๑๖	๑๙
รวม	๕๖	๘๒	๑๓๘
สัดส่วน (ร้อยละ)	๔๑	๕๙	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ทำการสำรวจจำแนกตามผลิตภัณฑ์และการติดฉลาก

ในการสำรวจร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายใน ๓ ด้าน ดังนี้

- (๑) ข้อมูลการรับรู้ และรูปแบบการส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า ได้แก่ การตระหนักรู้และรับรู้ถึงสินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงาน และรูปแบบส่งเสริมการขาย
- (๒) การตัดสินใจผลิตและจำหน่าย ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูง และความคิดเห็นด้านพฤติกรรมต่อการตัดสินใจซื้อ/ใช้สินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงานของลูกค้า
- (๓) ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจำหน่ายสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงาน ได้แก่ ด้านสินค้า/ผลิตภัณฑ์ ด้านการจัดจำหน่าย ด้านลูกค้า/ผู้บริโภค ด้านนโยบาย/ มาตรการสนับสนุนของธุรกิจ ด้านนโยบาย/ มาตรการสนับสนุนของภาครัฐ และด้านอื่นๆ

๒. ผลการสำรวจข้อมูลร้านค้าตัวแทนจำหน่าย

ผลการสำรวจร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูงในประเด็นที่ได้ระบุไว้ในแบบสอบถามมีดังนี้

๑) การตระหนักรู้และรับรู้ถึงสินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงาน

จากการสุ่มร้านค้าทั้งที่มีการจำหน่ายสินค้าติดและไม่ติดฉลากฉลากประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูง (ตารางที่ ๔.๓) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics Analysis) สถิติพื้นฐานที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูล โดยเกณฑ์การให้คะแนนในส่วนนี้มีมาตรวัดแบบ Likert Scale จากคะแนน ๑-๕ (ช่วงห่างระดับละ ๑ คะแนน) โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก

๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย

๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

การคำนวณอันตรายภาคขึ้นเพื่อหาช่วงคะแนนเฉลี่ยสำหรับใช้ในการแปลความหมายโดยใช้สูตรการคำนวณโดยการคำนวณอันตรายภาคขึ้นจะได้ค่าเท่ากับ $๕-๑/๕ = ๐.๘๐$ ดังนั้น เกณฑ์การแปลความหมายความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความตระหนักในการผลิต การจำหน่าย และการเลือกซื้อเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงสามารถสรุปได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๘๐ แปลความว่า มีผลต่อการตัดสินใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑-๒.๖๐ แปลความว่า มีผลต่อการตัดสินใจน้อย

ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑-๓.๔๐ แปลความว่า มีผลต่อการตัดสินใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑-๔.๒๐ แปลความว่า มีผลต่อการตัดสินใจมาก

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑-๕.๐๐ แปลความว่า มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด

นอกจากค่าเฉลี่ยจะบ่งบอกถึงค่าคะแนนตามลำดับความสำคัญของปัจจัยแล้ว ยังมีการพิจารณาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หรือ Std. ร่วมด้วย ซึ่งค่า Std. จะมีประโยชน์ในการพิจารณาการกระจายของข้อมูลค่าคะแนนที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามว่ามีความแตกต่างของข้อมูลมากน้อยเพียงไร ซึ่งหากค่า Std. มีค่าต่ำ จะหมายถึงผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้แสดงความเห็นในทิศทางที่สอดคล้องกัน อย่างไรก็ตาม การแปลผลข้อมูลจะพิจารณาโดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นหลัก

ผลการสำรวจความตระหนักและรับรู้ถึงสินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงานของร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย แสดงในตารางที่ ๔.๔

การตระหนักและรับรู้ถึงสินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงาน	ผลวิเคราะห์	
	ค่าเฉลี่ย	Std.
๑. ทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของกระทรวงพลังงาน	๔.๔๖๑๑	๐.๖๓๕๑
๒. ให้ความสำคัญกับฉลากประหยัดพลังงาน โดยกระทรวงพลังงาน	๔.๓๗๘๑	๐.๖๘๓๒
๓. เชื่อว่าผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากประหยัดพลังงานที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค	๔.๒๑๖๔	๐.๗๓๘๕
๔. ให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่ลดการใช้พลังงาน	๓.๙๕๙๓	๐.๗๓๘๘
๕. เชื่อมั่นในราคาที่เหมาะสมของผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากประหยัดพลังงาน	๓.๗๑๙๙	๐.๘๙๒๗
๖. มีความรู้เกี่ยวกับฉลากประหยัดพลังงานทั้ง ๘ ชนิด	๓.๗๑๐๙	๐.๗๙๐๓
๗. ให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตสินค้าที่ถูกต้องตามหลักการประหยัดพลังงาน แม้จะไม่ทำการติดฉลากประหยัดพลังงาน	๓.๕๒๗๔	๐.๙๔๘๕

ตารางที่ ๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการตระหนักและรับรู้ถึงสินค้าที่มีฉลากประหยัด

พลังงานจากการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประเด็นที่ร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายมีการตระหนักรู้และรับรู้ถึงสินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงานมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ การทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของกระทรวงพลังงาน รองลงมาได้แก่ การให้ความสำคัญกับฉลากประหยัดพลังงาน โดยกระทรวงพลังงาน และการเชื่อว่าผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากประหยัดพลังงานที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค ตามลำดับ

๒) ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายสินค้าติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง	ผลวิเคราะห์	
	ค่าเฉลี่ย	Std.
๑. ราคา	๔.๔๘๐๖	๐.๖๑๕๐
๒. คุณภาพ	๔.๔๔๘๘	๐.๖๖๓๑
๓. การรับประกันสินค้า	๔.๓๙๕๘	๐.๗๑๘๗
๔. บริการหลังการขาย	๔.๓๓๕๗	๐.๘๑๘๙
๕. ตราสินค้า	๔.๒๑๒๐	๐.๗๗๐๒
๖. รายการส่งเสริมการขาย	๓.๙๙๒๙	๑.๑๗๖๐
๗. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้า	๓.๙๖๘๒	๐.๘๗๒๖
๘. พนักงานขาย	๓.๘๕๕๑	๐.๙๒๘๔
๙. แหล่งผลิตสินค้า	๓.๗๓๑๔	๑.๐๔๑๐
๑๐. ฉลากที่บ่งบอกถึงการประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง	๓.๕๑๕๙	๑.๑๖๑๙

ตารางที่ ๔.๕ แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายสินค้าติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่าร้านค้าให้ความสำคัญกับฉลากที่บ่งบอกถึงการประหยัดพลังงานน้อยที่สุดในการจำหน่ายสินค้าเมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นๆ การจัดหาสินค้าที่มีราคาถูกและมีคุณภาพที่เป็นที่ต้องการของลูกค้า (Customer driven) เป็นปัจจัยหลักที่ร้านค้าให้ความสำคัญ

๓) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ/ใช้สินค้าที่มีฉลากประหยัดพลังงานของลูกค้า

ปัจจัยที่มีผลต่อการจำหน่ายสินค้าติดฉลากประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูง	ผลวิเคราะห์	
	ค่าเฉลี่ย	Std.
๑. ราคา	๔.๘๖๒๒	๐.๔๑๑๐
๒. คุณภาพ	๔.๗๙๑๕	๐.๕๐๐๗
๓. การรับประกันสินค้า	๔.๗๐๓๒	๐.๖๕๕๒
๔. บริการหลังการขาย	๔.๖๙๒๖	๐.๖๗๔๔
๕. รายการส่งเสริมการขาย	๔.๕๕๑๒	๐.๘๐๓๔
๖. ตราสินค้า	๔.๐๓๑๘	๐.๙๓๑๕
๗. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้า	๓.๗๘๘๐	๐.๙๒๘๘
๘. พนักงานขาย	๓.๗๔๙๑	๐.๙๘๗๘
๙. ฉลากที่บ่งบอกถึงการประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง	๓.๖๑๔๘	๐.๘๗๓๒
๑๐. แหล่งผลิตสินค้า	๓.๕๙๓๖	๑.๐๗๘๙

ตารางที่ ๔.๖ แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของลูกค้าจากมุมมองของผู้จำหน่ายสินค้า

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของลูกค้าโดยมุมมองจากร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย พบว่าร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายเห็นว่าลูกค้ายังไม่มีความตระหนักเกี่ยวกับฉลากที่บ่งบอกถึงการประหยัดพลังงานเท่าที่ควร ปัจจัยที่ลูกค้าตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าในลำดับแรก คือ ราคา คุณภาพสินค้า และการรับประกันสินค้า ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของลูกค้ารองลงมา ได้แก่ บริการหลังการขาย รายการส่งเสริมการขาย ตราสินค้า และเครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้า ซึ่งเป็นไปได้ว่า ลูกค้ายังไม่ทราบว่าสินค้าที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงในปัจจุบัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาถึงแนวทางส่งเสริมการเลือกซื้อสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้ผู้บริโภคทราบข้อมูลได้อย่างทั่วถึงต่อไป

๔) ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

ประเด็นปัญหาที่ได้จากการสำรวจข้อมูลอุปสรรคของการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายในภาพรวม แสดงในตารางที่ ๔.๗

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รวม
	๑	๒	๓	๔	๕	
๑. ขาดการประชาสัมพันธ์จากทุกภาคส่วน	๑	-	๖	๙	๓๑	๔๗
๒. ผู้จำหน่าย/พนักงานขายขาดความรู้ในอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง	-	-	๖	๗	-	๑๓
๓. ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับยี่ห้อที่คุ้นเคยมากกว่าสินค้าประสิทธิภาพสูง	-	-	๕	๕	-	๑๐
๔. ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับราคาถูกมากกว่าสินค้าประสิทธิภาพสูง	-	-	๖	๑๑	๒๑	๓๘
๕. ไม่ทราบความแตกต่างระหว่างฉลากเบอร์ ๕ กับฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง	-	-	๑	๔	๗	๑๒
๖. สินค้าที่ติดฉลากฯ ผู้บริโภคเข้าใจว่าราคาสูงกว่าปกติ	-	-	-	๓	๔	๗
๗. สินค้าที่ติดฉลากฯ ผู้บริโภคต้องการการรับประกันสินค้าและบริการหลังการขายมากกว่าปกติ	-	-	๒	๑	๕	๘
๘. อุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงไม่มีความแตกต่างด้านการใช้งานที่ชัดเจน	-	-	๒	-	๑	๓
รวม	๑	-	๒๘	๔๐	๖๙	๑๓๘

ตารางที่ ๔.๗ แสดงจำนวนร้านค้าที่มีความเห็นต่อประเด็นปัญหาการส่งเสริม

ฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงในแต่ละระดับ

จากตารางที่ ๔.๗ สามารถจำแนกปัญหาการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงได้เป็น ๓ ด้าน ดังนี้

(๑) การรับรู้และความตระหนักของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้อ/การใช้สินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายให้ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ คือ

- ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับยี่ห้อที่คุ้นเคยมากกว่าสินค้าประสิทธิภาพสูง ทั้งหมด ๑๐ ราย โดยให้ความเห็นระดับปานกลางและระดับมากถึง ๕ รายเท่ากัน

- ผู้จำหน่าย/พนักงานขายขาดความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง ทั้งหมด ๑๓ ราย โดยให้ความเห็นระดับปานกลางและระดับมาก ๖ และ ๗ ราย ตามลำดับ

- อุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงไม่มีความแตกต่างด้านการใช้งานที่ชัดเจน ทั้งหมด ๓ ราย โดยให้ความเห็นระดับปานกลางและระดับมากที่สุด ๒ และ ๑ ราย ตามลำดับ

การรับรู้และความตระหนักของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงทั้งวงจรในส่วนของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริโภค นั้น พบว่าผู้

จำหน่ายและผู้บริโภคไม่รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง จึงมีส่วนทำให้การซื้อและการใช้สินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร

(๒) การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงและเข้าถึงยาก

จากการสำรวจพบว่า มีร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายให้ความเห็นในประเด็นนี้ถึง ๔๗ ร้านค้า โดยให้ความเห็นระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง ระดับน้อยที่สุดถึง ๓๑, ๙, ๖ และ ๑ ราย ตามลำดับ โดยการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึงและเข้าถึงได้ยากนี้ อาจมีสาเหตุมาจากสื่อประชาสัมพันธ์ที่ไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่จะซื้อ/ขายสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงแต่ละชนิด นอกจากนี้ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ยังไม่มีหลากหลายที่จะทำให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดการตระหนักด้านการอนุรักษ์พลังงานโดยการซื้อ/ขายสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง เพื่อเปลี่ยนทัศนคติมุมมองของผู้บริโภคต่อสินค้าจากวัตถุประสงค์ (Objective) ให้กลายเป็นวัตถุของความปรารถนา (Desired object) หรือสัญญาณ (Sign object) เพื่อให้การซื้อสินค้าเป็นมากกว่าการบริโภควัตถุประสงค์ แต่เป็นการบริโภคเพื่อความหมาย เช่น เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน และการลดภาวะโลกร้อน ซึ่งผลลัพธ์จากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมเชิงสัญลักษณ์คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior)

(๓) การเงิน

จากการสำรวจข้อมูลร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายพบว่า มีร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายให้ความเห็นในประเด็นราคาถูกมากกว่าสินค้าประสิทธิภาพสูงถึง ๓๘ ร้านค้า โดยให้ความเห็นระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง ถึง ๒๑, ๑๑ และ ๖ ราย ตามลำดับ ปัจจัยหนึ่งซึ่งมีผลต่อการซื้อ/การใช้สินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง คือ รายได้ของลูกค้า ที่จำเป็นต้องเลือกสินค้าที่มีราคาต่ำกว่าก่อนจะพิจารณาถึงประสิทธิภาพการประหยัดพลังงาน แม้ว่าจะมีความเข้าใจในเรื่องประสิทธิภาพการประหยัดพลังงานของสินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

๕) ข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

จากปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายที่ได้ระบุไว้ในหัวข้อ ๔) นั้น ในมุมมองของร้านค้า/ตัวแทนจำหน่ายได้มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง ดังแสดงในตารางที่ ๔.๘ ซึ่งข้อคิดเห็นหรือเสนอแนะต่างๆ เหล่านี้ ผู้วิจัยจะนำไปประกอบการการจัดทำรูปแบบในการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ปัญหาและอุปสรรค	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
๑. ลูกค้าส่วนใหญ่จะไม่รับรู้ หรือ รับทราบข้อมูลผลลาก ประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูง	๑.๑ ควรดำเนินการเป็นรูปแบบเดียวกันกับผลลากประหยัดไฟฟ้าเบอร์ ๕ ของ กฟผ. มีความชัดเจน และมีการคำนวณผลประหยัดค่าไฟฟ้า ๑.๒ การประชาสัมพันธ์ผ่านร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย และต้องให้ความรู้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ (เช่น การอบรม)
๒. ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยังไม่มี ความตระหนักในการ ประหยัดและอนุรักษ์พลังงาน	๒.๑ การเข้าถึงผู้บริโภคควรเน้นที่ประชาชนในชุมชนด้วย เพื่อสร้างการรับรู้ให้มากขึ้น ๒.๒ ต้องประชาสัมพันธ์ผ่านร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย
๓. การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง และเข้าถึงยาก	๓.๑ ควรจะเน้นไปที่กลุ่มผู้บริโภคต่างจังหวัดให้มากขึ้น ๓.๒ ประชาสัมพันธ์ผ่านร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย ๓.๓ ส่งเสริมร้านค้าที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงาน ประสิทธิภาพสูง (ติดฉลากที่ร้านค้า/ข้อมูลในระบบฐานข้อมูล) ๓.๔ ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น - ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค เช่น Line, Youtube, Facebook, Twitter และ Instagram เป็นต้น - ภาครัฐควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์โดยส่งให้กับร้านค้าผู้จำหน่าย เช่น แผ่นพับ แผ่น CD หรือ DVD โฆษณา, VTR ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น - การจัดทำอุปกรณ์ชุดสาธิต (Test Kits) เพื่อการตรวจวัดการประหยัดพลังงานกับอุปกรณ์ที่มีการติดฉลากนำเสนอให้กับผู้ประกอบการร้านค้า - การมีระบบฐานข้อมูลที่ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงได้ - Call center/Help desk ที่ พพ.
๔. การไม่สามารถเข้าถึง ผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัด พลังงานประสิทธิภาพสูง	การสนับสนุนมาตรการทางการเงิน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยการใช้สินค้าที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงในระยะแรก - พพ. ควรร่วมกับภาครัฐหน่วยงานอื่น เช่น กรมสรรพากร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส) หรือ กรมชลประทาน เป็นต้น - การส่งเสริมผ่านโครงการของ พพ. (เช่น ๗๐:๓๐, Revolving Fund หรือ DSM bidding เป็นต้น)

ตารางที่ ๔.๘ แสดงข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการส่งเสริมฉลากประหยัดพลังงาน
ประสิทธิภาพสูงของร้านค้า/ตัวแทนจำหน่าย

การสำรวจข้อมูลผู้บริโภค

๑. ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลของผู้บริโภคที่ได้ดำเนินการสำรวจครอบคลุมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๐๐ ราย โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ และสรุปข้อมูลสำคัญได้ ดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค แสดงรายละเอียดดังตารางที่ ๔.๙ ถึงตารางที่ ๔.๑๔

เพศ	สัดส่วนผู้บริโภคที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๖๓	๔๐.๗๕
หญิง	๒๓๗	๕๙.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๙ แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ทำการสำรวจ จำแนกตามเพศ

อายุ	สัดส่วนผู้บริโภคที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑๐	๒.๕๐
๒๐-๓๐ ปี	๑๑๐	๒๗.๕๐
๓๑-๔๐ ปี	๑๔๕	๓๖.๒๕
๔๑-๕๐ ปี	๘๑	๒๐.๒๕
มากกว่า ๕๑ ปี	๕๔	๑๓.๕๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ทำการสำรวจ จำแนกตามอายุ

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้บริโภคมีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๕ สำหรับผู้บริโภคในวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง ๔๑ ปี ถึงมากกว่า ๕๑ ขึ้นไป มีสัดส่วนรวมกัน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๕ และกลุ่มผู้บริโภคที่ได้ทำการสำรวจมีปริมาณน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๒.๕๐ คือ ในช่วงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี

สถานะภาพ	สัดส่วนผู้บริโภคที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๑๕๑	๓๗.๗๕
สมรส	๒๔๗	๖๑.๗๕
อยู่ร่ำง	๒	๐.๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ทำการสำรวจ จำแนกตามสถานะภาพ

ระดับการศึกษา	สัดส่วนผู้บริโภคที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๕๔	๓๘.๕๐
ปริญญาตรี	๒๒๗	๕๖.๗๕
ปริญญาโท	๑๙	๔.๗๕
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๒ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ทำการสำรวจ จำแนกตามระดับการศึกษา

อาชีพ	สัดส่วนผู้บริโภคที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
ทั่วไป	๓๒๖	๘๑.๕๐
ค้าขาย	๕๘	๑๔.๕๐
ราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๖	๔.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ทำการสำรวจ จำแนกตามอาชีพ

รายได้ (บาท)	สัดส่วนผู้ประกอบการที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐	๖๕	๑๖.๒๕
๑๕,๐๐๑-๒๕,๐๐๐	๑๘๑	๔๕.๒๕
๒๕,๐๐๑-๓๕,๐๐๐	๙๓	๒๓.๒๕
มากกว่า ๓๕,๐๐๐	๖๑	๑๕.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ทำการสำรวจ จำแนกตามระดับรายได้

ทั้งนี้ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคที่ได้จากการสำรวจจะเป็นการสะท้อนถึงประเภทของข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจวิจัยในภาพรวมว่า กลุ่มผู้บริโภคที่ได้ดำเนินการสำรวจซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักนั้น เป็นผู้บริโภคกลุ่มใด มีลักษณะข้อมูลของผู้บริโภคในประเด็นต่างๆ อย่างไร เพราะข้อมูลของผู้บริโภคจะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็น และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมให้มีการผลิต การซื้อ และการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประสิทธิภาพสูง จากการวิจัยนี้พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีทั้งเพศชาย และเพศหญิง ช่วงอายุอยู่ในวัยทำงานระหว่าง ๒๐-๕๐ ปี สำเร็จการศึกษาในชั้นระดับปริญญาตรี มีสถานภาพสมรส โดยประกอบอาชีพทั่วไปตามวิชาชีพ และมีรายได้ในภาพรวมระหว่าง ๑๕,๐๐๐ - ๓๕,๐๐๐ บาท

๒. ผลการสำรวจข้อมูลผู้บริโภค

๑) ข้อมูลความตระหนักและการรับรู้ผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

จากการสำรวจพบว่า ในภาพรวมผู้บริโภครู้จักผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงเพียงร้อยละ ๔๓ และเคยเห็นผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงเพียงร้อยละ ๔๒.๗๕ แหล่งสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทำให้รู้จักฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงมากที่สุด คือ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๐, ๔๔.๘๓ และ ๓๓.๐๖ ตามลำดับ ในด้านของชนิดผลิตภัณฑ์ที่ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงที่เคยเห็น/เคยรับรู้ จะเป็นเตาหุงต้มในครัวเรือนใช้แก๊สปิโตรเลียมเหลว และเตาแก๊สแรงดันสูงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๒ และ ๓๙.๓๐ ตามลำดับ

การรับรู้ข้อมูล	สัดส่วนผู้บริโภคที่ดำเนินการสำรวจ	
	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้ผลิตภัณฑ์ติดฉลากฯ		
รู้จัก	๑๗๒	๔๓.๐๐
ไม่รู้จัก	๒๒๘	๕๗.๐๐
รวม	๔๐๐	๑๐๐
เคยเห็นผลิตภัณฑ์ติดฉลากฯ		
เคย	๑๗๑	๔๒.๗๕
ไม่เคย	๒๒๙	๕๗.๒๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐
แหล่งสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทำให้รู้จักตราฉลากประหยัดพลังงาน		
โทรทัศน์	๑๖๗	๖๙.๐๑
วิทยุ	๓๑	๑๒.๘๑
อินเทอร์เน็ต	๑๒๓	๕๐.๘๓
สื่อสิ่งพิมพ์	๗๕	๓๐.๙๙
ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์	๘๐	๓๓.๐๖
บุคคลสาธารณะ	๒๔	๙.๙๒
เพื่อน/บุคคลรู้จัก	๓๗	๑๕.๒๙
ชนิดผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานที่เคยเห็น/เคยรับรู้		
กระจก	๔๔	๑๙.๒๑
เตาแก๊สแรงดันสูง	๙๐	๓๙.๓๐
อุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์	๒๓	๑๐.๐๔
ฉนวนใยแก้วแผ่นเรียบ	๒๓	๑๐.๐๔
เตาหุงต้มในครัวเรือนใช้กับก๊าซปิโตรเลียมเหลว	๑๕๖	๖๘.๑๒
มอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟส	๒๔	๑๐.๔๘
เครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กๆ	๒๑	๙.๑๗
เครื่องยนต์เบนซินขนาดเล็กๆ	๔๗	๒๐.๕๒

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงการตระหนักและรับรู้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของ

ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

๒) ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภค

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงมากที่สุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ด้านราคา รองลงมาได้แก่ ด้านคุณภาพ และตราผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ติดฉลาก	รวม	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๑. ราคา	๔.๒๘๑๘	๐.๐๑๔๓
๒. คุณภาพ	๔.๑๒๖๘	๐.๐๑๖๓
๓. ตราผลิตภัณฑ์	๓.๙๑๙๒	๐.๐๑๖๕
๔. บริการหลังการขาย	๓.๘๐๐๓	๐.๐๑๘๑
๕. การรับประกันผลิตภัณฑ์	๓.๗๘๙๒	๐.๐๑๘๖
๖. เครื่องหมายรับรองมาตรฐานสินค้า	๓.๖๔๐๖	๐.๐๑๗๒
๗. รายการส่งเสริมการขาย	๓.๕๘๖๑	๐.๐๑๖๘
๘. พนักงานขาย	๓.๕๓๓๑	๐.๐๑๙๐
๙. ฉลากที่บ่งบอกถึงการประหยัดพลังงาน	๓.๔๔๖๖	๐.๐๑๘๔
๑๐. แหล่งผลิตสินค้า	๓.๑๓๙๑	๐.๐๒๐๖

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภค

สำหรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภคที่เหมาะสม คือ รายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ด้านการประหยัด และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ (อินเทอร์เน็ต) โดยมีรายละเอียดแสดงได้ดังตารางที่ ๔.๑๗

รูปแบบการประชาสัมพันธ์	รวม	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
๑. รายการโทรทัศน์ที่ให้ความรู้ด้านการประหยัด	๔.๓๓๒๕	๐.๐๑๕๑
๒. การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ (อินเทอร์เน็ต)	๔.๑๔๐๗	๐.๐๑๗๖
๓. การติดฉลากประหยัดพลังงานบนตัวผลิตภัณฑ์	๓.๙๕๒๑	๐.๐๑๖๙
๔. การลดราคาสินค้าประหยัดพลังงาน	๓.๙๐๕๕	๐.๐๑๕๗
๕. การแลกเปลี่ยนค่าเท่ากับสินค้าประหยัดพลังงานในราคาประหยัด	๓.๗๓๐๓	๐.๐๑๗๓
๖. การลดภาษีจากการซื้อสินค้าประหยัดพลังงาน	๓.๖๕๐๔	๐.๐๑๘๕
๗. การขอความร่วมมือปิดไฟทั่วประเทศ	๓.๕๕๙๑	๐.๐๑๗๗
๘. การจัดนิทรรศการประหยัดพลังงาน	๓.๔๖๘๕	๐.๐๑๘๓
๙. การจัดทำหลักสูตรเพื่อการอนุรักษ์พลังงานแก่เยาวชน	๓.๓๖๕๕	๐.๐๑๘๒
๑๐. การแข่งขันการประหยัดพลังงานในครัวเรือน	๓.๓๓๒๕	๐.๐๑๘๓
๑๑. การประกวดแนวทางการลดการใช้พลังงาน	๓.๒๘๘๔	๐.๐๑๗๘
๑๒. การออกค่ายรณรงค์การประหยัดพลังงาน	๓.๒๘๔๙	๐.๐๑๘๓

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภค

๓) ปัญหา/อุปสรรคของการส่งเสริมการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง

ปัญหา/อุปสรรคของการส่งเสริมการติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภคในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครพบว่า ผู้บริโภคแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงมากที่สุดถึงร้อยละ ๖๖.๗๕ รองลงมาได้แก่ ราคาจำหน่ายสูง ความชัดเจนของนโยบายการสนับสนุนหน่วยงานรัฐ ช่องทางการจัดจำหน่ายไม่หลากหลาย และคุณภาพ ความคงทนและการใช้งานไม่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๕, ๔.๗๕, ๓.๗๕ และ ๓.๕๐ ตามลำดับ

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา					รวม	ร้อยละ
	๑	๒	๓	๔	๕		
๑. การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	-	-	๘	๕๐	๒๐๙	๒๖๗	๖๖.๗๕
๒. การให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ และครอบคลุม	-	-	-	๖	-	๖	๑.๕๐
๓. ความชัดเจนของนโยบายการสนับสนุนหน่วยงานรัฐ	-	-	-	-	๑๙	๑๙	๔.๗๕
๔. คุณภาพ ความคงทนและการใช้งานไม่น่าสนใจ	-	-	-	๔	๑๐	๑๔	๓.๕๐
๕. ช่องทางการจัดจำหน่ายไม่หลากหลาย	-	-	-	๘	๗	๑๕	๓.๗๕
๖. ผู้บริโภคไม่มีความจำเป็นต้องใช้	-	-	-	๗	๓	๑๐	๒.๕๐
๗. ไม่ทราบข้อมูล/รายละเอียดอุปกรณ์และฉลาก	-	-	๔	๑	-	๕	๑.๒๕
๘. ราคาจำหน่ายสูง	-	-	-	๕	46	๕๑	๑๒.๗๕
๙. รูปแบบการส่งเสริมการขายไม่จูงใจ	-	-	-	๗	-	๗	๑.๗๕
๑๐. ผลิตภัณฑ์ไม่มีความหลากหลาย	-	-	-	๖	-	๖	๑.๕๐
รวม	-	-	๑๒	๙๔	๒๙๔	๔๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงปัญหาที่พบจากการซื้อ/ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงาน
ประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภค

**๔) แนวโน้มความต้องการของผู้บริโภคในการแก้ปัญหา/อุปสรรคของการส่งเสริมการ
ติดฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูง**

พบว่าผู้บริโภคเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาซื้อ/ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการติดฉลากประหยัด
พลังงานประสิทธิภาพสูงโดยการปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้หลากหลาย
และครอบคลุมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๒๓ รองลงมา คือ รัฐต้องกำหนดนโยบายและแนวทางการ
ส่งเสริมที่ชัดเจน โดยเฉพาะการสนับสนุนทางการเงินที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖๙ รวมทั้งการจัดทำ
แนวทางส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพสูงและฉลากเพื่อทำให้เกิดการตระหนัก
และนำไปสู่การซื้อสินค้าที่ติดฉลากประสิทธิภาพสูงมากขึ้น โดยเป็นร้อยละ ๑๒.๓๑

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑. จัดทำข้อมูลเชิงเปรียบเทียบระหว่างผลิตภัณฑ์ทั่วไปกับอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง	๑๑	๓.๓๘
๒. จัดทำแนวทางส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพสูงและฉลาก	๔๐	๑๒.๓๑
๓. ปรับปรุงรูปแบบการประชาสัมพันธ์ให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้หลากหลายและครอบคลุม	๑๒๑	๓๗.๒๓
๔. เพิ่ม/ปรับปรุงคุณภาพอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงให้เกิดความแตกต่างจากอุปกรณ์ทั่วไปอย่างชัดเจน	๕	๑.๕๔
๕. เพิ่มความหลากหลายของชนิดผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคต้องใช้งานให้มากขึ้น	๑๑	๓.๓๘
๖. เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้หลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย	๑๑	๓.๓๘
๗. เพิ่มแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กระจายครอบคลุมมากขึ้น	๕	๑.๕๔
๘. รัฐต้องกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมที่ชัดเจน โดยเฉพาะการสนับสนุนทางการเงินที่เหมาะสม	๑๑๖	๓๕.๖๙
๙. ออกแบบฉลากให้แตกต่างและมีข้อมูลที่ชัดเจน	๕	๑.๕๔
รวม	๓๒๕	๒๐.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงแนวทางแก้ปัญหาการซื้อ/ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีการติดฉลากประหยัดพลังงาน
ประสิทธิภาพสูงของผู้บริโภค

จากผลการศึกษา พบว่าการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ราคาจำหน่ายสูง และการไม่ทราบข้อมูล/รายละเอียดอุปกรณ์และฉลาก เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาดอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงให้แพร่หลาย ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อใช้ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

๑) การรับรู้และการเข้าถึงข้อมูล เนื่องจากอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงถือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการยอมรับจากผู้บริโภค การให้ข้อมูลที่เพียงพอและเหมาะสมจึงถือเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรกซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริโภคค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของตนเอง แม้จะมีการใช้ฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงเป็นสื่อกลางในการสร้างความเชื่อมั่นแก่ตัวผลิตภัณฑ์ แต่ไม่สามารถนำไปสู่การทำความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นของการใช้อุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงได้

๒) ความรู้และการตระหนักถึงความสำคัญ ผลจากการขาดข้อมูลกระตุ้นการรับรู้ที่เพียงพอ ทำให้ผู้บริโภคไม่เห็นความสำคัญของการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม และส่งผลโดยตรงต่อความรู้และการตระหนักถึงความสำคัญของการใช้อุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง และมองเป็นผลิตภัณฑ์ในระดับเดียวกับผลิตภัณฑ์ทั่วไป

๓) การตัดสินใจซื้อใช้ จากการที่เห็นอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงเป็นผลิตภัณฑ์ทั่วไป ในการตัดสินใจเลือกซื้อถูกนำไปเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ทั่วไป ซึ่งเปรียบเทียบโดยราคา ทำให้อุปกรณ์ประสิทธิภาพสูงกลายเป็นผลิตภัณฑ์ทั่วไปที่มีราคาจำหน่ายสูง และไม่ถูกนำมาเป็นตัวเลือกในการตัดสินใจซื้อใช้

การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารกระทรวงพลังงาน

๑. การสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกผู้บริหารกระทรวงพลังงาน

ผู้วิจัยได้ขอเข้าสัมภาษณ์ความเห็นของผู้บริหารของกระทรวงพลังงาน^๖ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสอบถามใน ๓ ประเด็น ได้แก่

๑) ข้อมูลความสำคัญในการตระหนักรู้ และรับรู้ถึงฉลากประหยัดพลังงาน ได้แก่ ประเด็นให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่ลดการใช้พลังงาน ความสำคัญกับการส่งเสริมการติดฉลากประหยัดพลังงานบนผลิตภัณฑ์ ความสำคัญกับกระบวนการผลิตสินค้าที่ถูกต้องตามหลักการประหยัดพลังงาน แม้จะไม่ทำการติดฉลากประหยัดพลังงาน และประเด็นผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากประหยัดพลังงานที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ/ใช้ของประชาชน

๒) ปัญหา/อุปสรรค ในการส่งเสริมการติดฉลากประหยัดพลังงาน ได้แก่ ประเด็นด้านระบบการบริหารจัดการ งบประมาณและการจัดสรรงบประมาณ การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก นโยบาย/มาตรการสนับสนุนของภาครัฐ นโยบาย/ มาตรการสนับสนุนของธุรกิจ สินค้า/ผลิตภัณฑ์ที่ขอรับการติดฉลาก และด้านอื่นๆ

๓) รูปแบบกลยุทธ์ในการส่งเสริมเชิงนโยบาย ในประเด็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมเชิงนโยบายของฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงสำหรับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มร้านค้า/ผู้จำหน่าย และกลุ่มผู้บริโภค

๒. ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกผู้บริหารกระทรวงพลังงาน

๑) ข้อมูลความสำคัญในการตระหนักรู้ และรับรู้ถึงฉลากประหยัดพลังงาน

๑.๑ ท่านให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการติดฉลากประหยัดพลังงานบนผลิตภัณฑ์อย่างไร โปรดอธิบาย

ตอบ มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นวิธีการหรือมาตรการที่สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงและชัดเจน นอกจากนี้ ยังถือได้ว่าเป็นมาตรการที่มีความคุ้มค่าในการดำเนินการสูงคือใช้งบประมาณในการดำเนินงานไม่มาก แต่สามารถให้ผลตอบแทนได้สูง

^๖ นายวันชัย บันลือสินธุ์ .รองอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน.

๑.๒ ท่านให้ความสำคัญกับกระบวนการผลิตสินค้าที่ถูกต้องตามหลักการประหยัดพลังงาน แม้จะไม่ทำการติดตามประหยัดพลังงานหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ มีความสำคัญเนื่องจากเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมให้เกิดการประหยัดพลังงาน ตั้งแต่ต้นทาง เพราะถ้ามีการออกแบบหรือผลิตตามหลักการอนุรักษ์พลังงานที่ถูกต้องแล้ว ก็ไม่ต้องดำเนินการในเรื่องการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนมาตรการเสริมต่างๆ เป็นการดำเนินการด้านปลายทางที่จะทำให้เกิดได้มากยิ่งขึ้น

๑.๓ ท่านเชื่อว่าผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากประหยัดพลังงานที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ/ใช้ของประชาชนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตอบ มีผลต่อการตัดสินใจมากพอสมควร เนื่องจากปัจจุบัน กระแสความตระหนักเรื่องประหยัดพลังงานมีความสำคัญ นอกจากนี้ การเข้าถึงข้อมูลต่างๆของประชาชนทำได้ง่าย ดังนั้น การให้ข้อมูลการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ประหยัดพลังงานที่มีการติดตาม น่าจะมีอิทธิพลในลำดับต้นๆในการตัดสินใจซื้อของประชาชน แต่ทั้งนี้ ระดับความมากน้อยของปัจจัย

๒) ปัญหา/อุปสรรค ในการส่งเสริมการติดตามประหยัดพลังงาน

ท่านคิดว่าปัญหา/อุปสรรคของการส่งเสริมการติดตามประหยัดพลังงานในปัจจุบันมีอะไรบ้าง โปรดอธิบาย (ตอบได้มากกว่า ๑ ประเด็น)

ตอบ ปัญหาอุปสรรคส่วนใหญ่ ยังน่าจะเป็นเรื่องการทำให้ประชาชนรู้จักฉลากหรือตระหนักในคุณค่าของฉลากที่ติดในผลิตภัณฑ์ยังทำได้ไม่มากนัก รวมถึงการกระตุ้นหรือทำให้ผู้ผลิตผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามอาจยังทำได้จำกัดในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจมีสาเหตุจากการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่ยังสามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพขึ้นได้อีก รวมถึงข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการบริหารจัดการและการดำเนินงาน ทั้งในเรื่องบุคลากรและงบประมาณยังมีความจำกัด ทำให้การดำเนินงานอาจไม่มีความต่อเนื่องมากนัก

๓) รูปแบบกลยุทธ์ในการส่งเสริมเชิงนโยบาย

ท่านคิดว่ากลยุทธ์ในการส่งเสริมเชิงนโยบายของฉลากประหยัดพลังงานประสิทธิภาพสูงสำหรับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย มีประเด็นอะไรบ้าง

ตอบ แนวทางที่ควรผลักดันและสนับสนุนในเชิงนโยบาย ได้แก่ (๑) การพยายามผลักดันและส่งเสริมให้มีการดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ ที่มีความต่อเนื่อง (๒) ควรสร้างหรือขยายเครือข่ายในผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการส่งเสริมการติดตามให้กว้างขวางขึ้นและเพิ่มการมีส่วนร่วมจากเดิม (๓) ควรมีระบบการติดตามและประเมินผลในมาตรการนี้อย่างชัดเจน ที่มีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว เพื่อให้

ได้ข้อมูลทันต่อสถานการณ์จริง (๔) ควบหาแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มของฉลากให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อช่วยให้เกิดผลการดำเนินงานที่มากขึ้น และกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิม

รูปที่ ๔.๒ การสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกผู้บริหารกระทรวงพลังงาน
นายวันชัย บันลือสินธุ์ รองอธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ณ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน